

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 június 16, csütörtök.

VI. ÉVFOLYAM, 137. SZÁM.

Szervezési hiba vagy nacionalizmus?

A mult kizsákmányoló rendszere egymás ellen uszította az ittlakó népeket. A munkásnyuzó tökések, a dolgozó parasztságot embertelenül szipolyozó földesurak a nemzeti elfogultság, a fajigóg, a sovinszta gyűlölet mérgeivel fertőzték a nép lelkét. A dolgozók nyakán élőködők, uralmuk fenntartása érdekében, tervszerű, intézményes izgatást folytattak a nemzetiségek ellen. Minél nagyobb válságba sodródott a tökérendszer, annál féktele. nebből dühöngött a fajgyűlölet, a nemzeti elnyomás.

Országunkban a lenini-sztálini forradalmi eszméket követő Kommunista Párt már évtizedekkel ezelőtt is kemény és következetes harcot vívott minden kizsákmányolás és elnyomás ellen, így a nemzeti elnyomás ellen is. A fajgyűlöletet küzzel-vassal terjesztő fasizmus megdöntésével ez a harc még fokozódott és az együttélő népek megbékélésének, testvériesülésének terén egyszerű eredményeket észlelt. A Román Munkáspárt irányításával a munkáosztály a széles dolgozó tömegek, nemzeti különbség nélkül, a szocializmust építik. A dolgozó emberek ama magasabbrendű társadalmát, amely megszűnteti a kizsákmányolás és a nacionalista előítéletek csökevényét.

A szocializmus felé vezető úton haladó népi demokráciánkban napról-napra jobban kivirágzik az együttélő népek barátsága és egyre acélosabbá kovácsolódik a közös építő és harci akarata. Ahol két-három évvel ezelőtt még a nép ellenségeinek uszításai nyomán nacionalista acesarkodás akadályozta a békes együttélést, ott ma a közös kultúrthonban, közös gondnal összeállított műsört néznek végig a románok-magyarok. De az ittlakó népek az élet minden más területén is megtalálták a szoros együttműködés útját. Együtt dolgoznak a gyárakban, a szántóföldeken, együtt igazgatják Népköztársaságunkat. Csoda történt, hogy így egymásra találtak? Nem! Ez a megbékélés, ez a testvérieség a munkáosztály és a dolgozók harc eredményeként jött létre. Demokratikus fejlődésünk során mindenki által észlelhető változás következett be a nemzeti kérdésben: amilyen mértékben apadt és szűnt meg a kizsákmányoló tökések és földesurak politikai, gazdasági hatalma, olyan mértékben bontakozott ki az együttélő népek testvériesége.

Ma már minden józanul gondolkodó ember előtt világos, hogy az együttélő népek testvériesülése terén óriási eredményeket értünk el. Az eredmények mellett azonban nem szabad személt hunynunk a nacionalista megnyilatkozások előtt sem. A tökésköldesuri világ által terjesztett sovinszta mérge itt-ott még hat a lelkekben. Nem szabad egy pillanatra sem megfeledkeznünk arról, hogy a háborúra spekuláló imperialista körök és hazai cinikusok nem mondának le egykönnyen a dolgozók erejének sorvasztásáról. Ezt pedig régi módszerükhöz híven: a polgári nacionalizmus eszközével igyekeznek elérni. Eppen ezért kell ébernek lennünk. A nacionalista megnyilatkozások sokszor kendőzötlen jelennek meg, alattomosan. A kevésbé figyelmes ember talán észre sem veszi ezeket. Az ilyen ülcázott nacionalista megnyilatkozások azonban épp oly veszélyesek, mint a nyílt sovinszta kilengések. A háttérben mindig a munkáosztály és a dolgozó tömegek ellenségei lapulnak.

Az elmúlt hetekben a polgári nacionalizmusnak egyik ocsmányi válfaja, az antiszemizmus nyilatkozott meg Nagykarolyban. Az történt ugyanis, hogy az együttélő népek testvérieségének szellemében a Zsidó Demokrata Bizottság, az Ekés Front és a Magyar Népi Szövetség közös kultürestet rendezett. A terem szépen megtelt érdeklődő közönséggel. A műsor is kisebb-nagyobb zökkenőkkel lepergett. Látszatra különösebb hiba nem volt, legfeljebb az, hogy a zongorista más előadáson való részvétele miatt másfél órával késleltette a megnyitót. Hol van itt sovinszta, antiszemita megnyilvánulás? — kérdezheti az olvasó. Ott, hogy néhány MNSz-aktivistán és érdeklődőn kívül, a nagykarolyi magyarság nem vett

részt a közös kultürelőadáson. Ez a tüntető távolmaradás kézzelfoghatóan bizonyítja, hogy ez nem véletlen, hanem olyan sovinszta beidegződésből táplálkozó magatartás, amelyet a Magyar Népi Szövetség nagykarolyi szervezete ezideig még nem tudott leküzdeni a tagság soraiban. Az előadással szemben megnyilatkozott közömbösséget azonnal észrevette az ottani MNSz-szervezet vezetősége és három nap múlva taggyűlésen fel is dolgozták a kérdést. Egyes aktivisták azzal igyekeztek megmagyarázni a távolmaradás okát, hogy aznap este más rendezvény is volt. Minden bizonnyal egy ilyen politikailag is fontos kultürendezvény sikerét nem szabad veszélyeztetni „Fatányéros Est” rendezésével. Ez kétségtelenül szervezési hiba. Ertesülésünk szerint a Román Munkáspárt nagykarolyi bizottságának kezdeményezésére a demokratikus tömegszerve-

zetek rendezvényezettő bizottságot alakítottak, az ilyen természetű szervezési hibák kiküszöbölésére.

Az említett kultürelőadás során azonban az előadások azonos időpontban való torlódásán kívül, sokkal lényegesebb hibát látnunk. Súlyos hiányosságnak tartjuk azt, hogy a Magyar Népi Szövetség nagykarolyi szervezete nem végzett kellő felvilágosító munkát a nacionalizmus csökevényeinek leküzdése terén. A szervezet vezetősége nem vette elég komolyan a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének a nemzeti kérdésben hozott határozatát, amely nyomatékosan felhívta a dolgozók figyelmét a polgári nacionalizmus elleni fokozott és kiterjedő küzdelemre.

„A magyar nacionalista polgárság maradi szelleme és eiszigetelődési irányzata még most is érezhető egyes kulturális és gaz-

dasági intézményekben”. — állapítja meg többek között a Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikájának határozata a nemzeti kérdésről. A munkáosztály élcsapatának e tekintetben nyújtott irányító támogatását nem tudta kellőképpen értékesíteni politikai nevelőmunkájában a MNSz nagykarolyi szervezete. A mulasztás nyilvánvaló. Az is nyilvánvaló, hogy sürgősen helyre kell hozni. Nagykarolyi szervezetünk indítson felvilágosító hadjáratot tagjai sorában a háborus uszítók és a kizsákmányoló elemek érdekeit szolgáló nacionalizmus minden fajtája ellen. Alaposan és a legszélesebb körben dolgozzák fel a nacionalista elkülönülés veszedelmének kérdéseit. A nagykarolyi magyarság dolgozó rétegeinek sorából átfogó felvilágosító munkával ki kell lugozni a kizsákmányoló elemek és a magyar nacionalista polgárság sovinszta, antiszemita mérgeit.

LÁZAR JÓZSEF.

A Szovjetunió válasza az Egyesült Államok és Nagybritannia jegyzékére

MOSZKVA. (Agerpress.) A Tass-iroda közli a szovjet kormány válaszát az Egyesült Államok és Nagybritannia jegyzékeire.

Mint ahogyan a lapok is közölték, ez év áprilisában a Magyar Köztársaság, a Román Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság kormányai átadták válaszukat az Egyesült Államok és Nagybritannia kormányainak ama jegyzékeire, melyekben a békeszerződés megszegésével vádolták a Magyar Köztársaságot, a Román Népköztársaságot, és a Bolgár Népköztársaságot.

Válaszjegyzékeikben a Magyar Köztársaság, a Román Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság kormányai rámutattak az Egyesült Államok és Nagybritannia jegyzékeiben foglalt vádak alaptalanságára, visszautasították ezeket a jegyzékeket és a Magyar Köztársaság, a Román Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság belügyeibe való beavatkozásra irányuló kísérletnek minősítették azokat.

Mindezek ellenére, az Egyesült Államok és Nagybritannia követségei május 31-én újabb jegyzékeket adtak át a Magyar Köztársaság, a Román Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság kormányainak, azt állítva, hogy egyrészt az Egyesült Államok és Nagybritannia kormányai, másrészt a Magyar Népköztársaság, a Román Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság közötti nézeteltérések merültek fel a békeszerződés értelmezésével kapcsolatban.

Ugyanakkor az Egyesült Államok és Nagybritannia követségei jegyzéket adtak át a Szovjetuniónak a Magyar Köztársaságban, a Román Népköztársaságban és a Bolgár Népköztársaságban lévő követeknek, melyek-

ben javasolták, hogy hívják össze értekezletre az Egyesült Államok, Nagybritannia és a Szovjetunió diplomáciai misszióinak három vezetőjét az Egyesült Államok és Nagybritannia, másrészt a Magyar Köztársaság, a Román Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság kormányai között a békeszerződések értelmezésével kapcsolatban keletkezett vizsály kérdésének a megvizsgálására.

Ugyanezen a napon, 1949 május 31-én Panjuskin, a Szovjetunió Egyesült Államokbeli követe jegyzéket kapott az amerikai külügyi hivataltól, mely szintén azt a javaslatot tartalmazta, hogy hívják össze értekezletre a Magyar Köztársaságban, a Román Népköztársaságban és a Bolgár Népköztársaságban lévő diplomáciai missziók három vezetőjét.

Június 11-én Panjuskin, a Szovjetunió Egyesült Államokbeli követe a szovjet kormány megbízásából a következő jegyzéket nyújtotta át az Egyesült Államok kormányának:

„A helyettes államtitkárnak a washingtoni szovjet követhöz 1949 május 31-én intézett jegyzékével, továbbá a Magyar Köztársaságban, a Román Népköztársaságban és a Bolgár Népköztársaságban lévő amerikai követségeknek a jegyzékével kapcsolatban, amelyeket ugyanaznap a Szovjetuniónak a fentemlített országokban lévő követeinek is átadtak — és amelyekben javasolták a diplomáciai missziók három vezetőjének értekezletre való összehívását, hogy megtárgyalják az Egyesült Államok követségei és a Magyar Köztársaság, a Román Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság kormányai között a békeszerződések értelmezése kapcsán keletkezett

nézeteltéréseket, — a Szovjetunió követsége a szovjet kormány megbízásából kijelenti a következőket:

A szovjet kormány megvizsgálta a fentemlített jegyzékeket, valamint az Egyesült Államok kormányának április 2-án a Bolgár Népköztársasághoz, a Magyar Köztársasághoz és a Román Népköztársasághoz intézett jegyzékeit, melyekben az Egyesült Államok követsége azzal vádolta ezt a három országot, hogy megsértették volna a békeszerződéseket, és pedig a békeszerződéseknek ama szakaszait, melyek az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok biztosítására vonatkoznak, a szovjet kormány megvizsgálta továbbá a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Köztársaság és a Román Népköztársaság kormányainak az Egyesült Államok kormányához intézett válaszjegyzékeit.

A Szovjetuniónak az a nézete, hogy a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Köztársaság és a Román Népköztársaság kormányainak fentemlített válaszjegyzékei teljes választ adnak az Egyesült Államok kormányának eme országok ellen emelt vádjára, mely szerint megsértették volna a békeszerződéseket. Ezekből a válaszjegyzékekből világosan kitűnik, hogy a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Köztársaság és a Román Népköztársaság kormányai szigorúan betartják a békeszerződések értelmében vállalt kötelezettségeiket, beleértve azokat is, melyek az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok biztosítására vonatkoznak és amelyeknek a célja, hogy alkalmazzák a békeszerződéseket, melyek arra kötelezik a fentemlített kormányokat, hogy harcoljanak a fasizta mintájú szervezetek és minden olyan szervezet

ellen, melyeknek az a céljuk, hogy „megfosszák a népet demokratikus jogaitól”.

Magától értetődik, hogy a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Köztársaság és a Román Népköztársaság által a békeszerződések szakaszainak gyakorlati alkalmazására hozott eme intézkedések mindenben beleillesz- kednek eme országok — mint szuverén államok — belső jogkörébe.

A szovjet kormány az Egyesült Államok kormányának azt az igyekezetét, hogy ezt a kérdést mesterségesen, nézeteltérés tárgyává alakítsa át, úgy tekinti, mint nyílt kísérletet arra, hogy a békeszerződéseket a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Köztársaság és a Román Népköztársaság belügyeibe való beavatkozásra használják fel azzal a céllal, hogy nyomást gyakoroljanak eme országok belpolitikájára.

Mindezek figyelembevételével a Szovjetunió követsége meghatalmazást kapott arra, hogy kijelentse: a szovjet kormány nem lát semmi okot arra, hogy összehívják a diplomáciai missziók három vezetőjét, a Bolgár Népköztársaságban, a Magyar Köztársaságban és a Román Népköztársaságban lévő amerikai követségek május 31-i jegyzékében és a külügyi hivatal hasonló keltezésű jegyzékében érintett kérdések megtárgyalására.

Június 12-én Frofejev, a Szovjetunió nagybritanniai ügyvivője, a szovjet kormány megbízásából azonos tartalmú jegyzéket adott át Nagybritannia kormányának.

AZ INTERNACIONALET éneklik a nagy teremben. — Huszonöt asszony és lány. Mind falusiak. A RDNSZ kéthetes irányítóiskoláját végezték és most vizsgáznak. Ez a vizsga — mint megnyitójában Vass Magda mondta — nem szigorú és félelmet ébresztő számotadás a tanultról. Inkább csak befejező része a kéthetes munkának, azért, hogy ez iskola előadói és vezetői lássák: hogyan ért meg, kristályosodott ki az asszonyokban az előadott anyag? Így aztán nem is fél senki. Nincs lámpaíz. A feleletek öntudatosan, szépen peregnék. A huszonöt kis cédulára irt kérdést kihúzzák s szinte gondolkodás nélkül válaszolnak. Lát-szik rajtuk, milyen kivételes öröm számukra a tanulás, haladás. Valamennyien szegény, dolgozó földműves asszonyok, lányok, egy-kettő dolgozó városi RDNSZ-aktivista. A felfelé törekvő dolgozó osztály asszonyai, akik sokat, nagyon sokat tanultak ebben az irányítóiskolában. A kérdéseket románul és magyarul Vass Magda és Borsan Anna beszél meg a vizsgázókkal. Egy-egy felvetett kérdést világos vita követi. Öröm hallgatói a friss eszű hallgatóságot. A szegényparasztság tapasztalata, az osztályharc tudata és szelleme érzik feleleteikben. Így a vizsga rendkívül tanulságos.

MAGYAROKEREKÉRŐL Péter Irén szegényföldműves asszony jött el az irányítóiskolába. Tömör és világos szavakkal beszél a szövetkezetek kérdéséről. Elmondja, hogy a szövetkezetek feladata: a közvetítő kereskedelem, az üzérkedés kikapcsolása, a dolgozók jó ellátása. És hozzátesszi: — Innen is el kell távolítani a kulákokat, a befurakodott nagygazdákat. Mostanában szervezik át éppen ilyen értelemben a szövetkezeteket. S ez jó is lesz. Mert addig semmerre sem haladhatunk, míg olyan emberek ülnek a szövetkezetekben, akik azt arra használják, hogy megtömjék a bugyellárisukat s kirabolják a szegényeket. — Igy folyik a vizsga. Szó van az alkotmányról, a Román Munkáspárt vezető szerepéről, a Néptanácsok szervezetéről, politikáról, gazdasági és mezőgazdasági kérdésekről. A feleletek egyöntetűen jók. Talán még nem volt RDNSZ irányítóiskolai vizsga, ahol a hallgatók ilyen jó eredményt értek volna el, s ahol olyan világosan megfeleltek volna az összes fontos kérdésekre, a mi épülő jövőnk kérdéseire, melyeket magukévvá tettek falusi dolgozó asszonyaink...

Az Állami Magyar Opera valóban fáradhatatlan harcosa zenéi életünknek. Alig fejezte be utolsó előadását, már is új hangversenyt hirdet, melyen a zenekar fog közreműködni élén Ciolan mesterrel. Az eseménynek ígérkező estélyt csütörtökön 20 órakor fogják megtartani az Egyetemi Diákház dísztermében. A műsor is vonzó, amennyiben előadásra kerül Dvorzának az a szimfóniája, melyet amerikai tartózkodása alatt irt és melyet U. világ szimfóniájaként ismer a zenévilág. A csodálatosan felépített műben a nagy cseh mester néger dallamokat is felhasznál, de a mű jellege a csehnek legszebb nemzeti vonását, a muzikalitást tükrözi. A műsor befejező száma Borodin orosz mester remek Poloveci táncal. Ez az utólrhetetlen remekmű, a maga dallamosságában mindenki érdeklődésére számíthat. A két nagyzenekari mű között Balogh Ferenc, a zenekar kitűnő képviselője hegedűje Mendelssohn pompás hegedűversenyét fogja játszani. Minthogy az utóbbi hónapokban városunk zenekardvelő közönsége ritkán jutott zenekari hangversenyekhez, bizonyosra vehető, hogy Ciolan mester vezénylet és fegyelmzett zenekarárt mindenki meg fogja hallgatni.

Százharminc évvel ezelőtt született a szabadság és demokrácia nagy amerikai költője, Walt Whitman. Ebből az alkalomból a „Fiacára“ hasábjain Mihnea Gheorghiu hosszú cikkben méltatja Whitman költői és társadalmi jelentőségét. „Az amerikai irodalom története — bár tele van az uralkodó osztály áldozataival — nem ismert olyan művet és személyiséget, aki annyira a mai amerikai munkásosztály világszolidaritáson alapuló, tartós békéért és demokráciáért folyó harcát képviselte volna, mint Walt Whitman műve és személyisége.“ Mihnea aztán Walt Whitman nagy vers-köteténél, a „Füszálak“-nak megjelenésével és a főlháboróval foglalkozik, ami a verseskötet megjelenése után az uralkodó osztály részéről bekövetkezett. „Whitman a proletariátus és a forradalom költőjévé válik. Emiatt Amerikában a hallgatás összes-küvése veszi körül. A rendőrségnek egy jelentése, amely Whitmannak a feketék jogait illető követeléseiről számol be, fölízgatja a belügyminisztériumot. Whitman kidöbrik kicsi közhivatalnok állásából és az utcára kerül.“ Whitman ezután sokat nyomorog. Verseit ekkor már az egész világon ismerik. Munkások és ha-

ladó szellemek, az egész világon leveleznek vele. Ime így ír Walt Whitman egy Oroszországba küldött válaszeveleiben: „A legdrágább álom számomra a költők és a költészet nemzetközi közössége, amely szorosabban összeköti a föld népeit, mint a diplomaták tárgyalásai — különben ez a mély bajtársiasság lengi be összes könyveimet, amelyek az egyetemes bajtársiasság érdekében íródtak — mily szerencsés lennék, ha elhallatszana szavam és érintkezésbe léphetnék a nagy orosz néppel, amelynek ezután küldöm legmelegebb üdvözlétemről a partról. Amerika nevében.“

„A pihenő szabadságok jó alkalom a kulturális szint emelésére“ címmel Silvia Armasu magvas, mély gondolatokat érintő, mozgósító cikket ír ugyanabban a számban. „Használjuk föl a pihenőszabadságokat arra, hogy a dolgozó tömegek, akiknek a kultúra javait szánták, nagyobb mértékben sajátíthassák el azt, ami jó és el tudják társítani azt, ami ártalmas. Ugy véljük, hogy a helyi párt-szervezetek támogatásával a helyi szakszervezetek azokon a helyeken, ahol a dolgozók szabadságukat töltik, megkezdhetik a könyvtárak letti viták megszervezését, előadások, faliújságok megszervezését. Az irodalmi munkáknál nem elég, ha csupán szórakoztatók. Az irodalmi munkáknak megvannak a maguk szociális és történelmi jelentőségük is. Jelen pillanatban például fontos, hogy a munkás értesüljön arról, hogy az országunk irodalmi ugarná mit termelnek. Meg kell tudnia azt, hogy írónk munkáiban egyre inkább magukévvá teszik a párt szellemét, mert ma a Román Népköztársaságban egyre inkább olyan költeményeket és színdarabokat írnak, amelyeknek tárgya a dolgozók jobb életéért folytatott harca.“

DÁN VERONIKA KISKALOTÁRÓL

az osztályharcról beszél. Mikor arra kéri, hogy mondjon eleven példát: a maga szegényföldműves sorsáról beszél, arról az átél multbeli sorsáról, melyet saját bőrén érzett. Beszél a kulákról, aki éhbérért dolgoztatta a szegényeket, s mikor elhullt egyetlen kis tehénük, egy nyomorúságos kis tehénkéért éveken át dolgoztatta ingyen őket. S még azt kívánta, hogy halásák legyenek „jószívűségéért“. Tudja azt is Veronika, hogy a kulák, kizsákmányoló, osztályellenes. Ez az osztályellenesség ma is akadályozni akarja a szocializmus építő munkáját.

Erről a kérdéstről már a nagyszerepen felel Pogaceanu Elena beszél. — Mindenkép meg akarják akadályozni a munkát — mondja. — Mikor megkezdtek a falvakban a RDNSZ szervező munkáját, jöttek a nagygazda asszonyok. „Minek mentek a gyűlésre? — mondták. — Mialatt ott ültök, nem dolgoztok semmit! És ott ugyan semmit sem kaptok!“

Voltak, akikre hatottak ezek a mérgezett szavak. Azonban ma ugyanazok is pontosan tudják, hogy mit jelent a kulákok lebeszélése. Félnék ezek a gyűlésektől, mert a résztvevők a gyűlésen tanulnak, ott kapnak minden kérdésben felvilágosítást. Többek közt éppen itt öntudatosítják bennük az osztályharcot. S megtanítják őket arra: ki az ellenségük s mit tegyenek az ellenség ellen, akinek az elszigetelése fontos, építő feladat.

Pompásan sikerült a székelykereszturi, udvarhelyi és szovátai kulturverseny

Hiába zuhog az eső, hiába térdig ér a sár a sok székely faluban. A kulturversenyek lendületét ez nem gátolhatja. Senki sem törődik a gyülekező feleggekkel. Akár bőrig ázva is, de eljönnek a falvak ifjai, öregei a versenyekre, hogy hitet tegyenek a demokrácia, a kultúra és a haladás mellett. Legutóbb udvarhelyi, székelykereszturi és szovátai tudósítások számolnak be a kulturversenyek eseményeiről.

A LÖVÉTEI BANYASZOK

Szentgyházafaluban vettek részt a versenyen, Kápolnásfaluvall és a vendéglátó községgel együtt. Eredetileg e körzeti versenynek Szentkeresztbányán kellett volna lezajlania, azonban mikor már ott összegyülekeztek a kulturgárdák, kiderült, hogy az eső miatt nem lehet használni a hatalmas szabadtéri színpadot. A kultúrház terme pedig kicsinek bizonyult a rengeteg érdeklődő számára. Így aztán a verseny ügyes rendezői hirtelen elhatározták, hogy a verseny színhelyét Szentgyházafaluba helyezik át. A bánya munkászervezősége a legnagyobb szíveséggel sietett falusi dolgozó testvéreire segítségére. Előállították a bányatelep és a vasgyár valamennyi teherkocsiját és az összegyűlt tömeget szépen átszállították a szomszéd faluba. Ot órára már mindenki a helyén volt s megkezdődhetett a verseny.

A SZÉKELYKERESZTURI KÖRZETI VERSENYEN

az énekkarok között első lett Nagy, második Székelykeresztur, harmadik Ujszékely. A táncsoportok versenyét Boldogfalva nyerte el, második Gátfalva, harmadik Kismenedes lett. A szintjátások sorában első lett Csekefalva, második Szederjes, harmadik Szentábrahám. A táncsoportok teljesítményét fegyvelemzettség, s a táncok heyses kiválasztása jellemezte. Jó volt az énekkarok és a szintjátások teljesítménye is. Kár, hogy nem helyeztek nagyobb súlyt a pontos szövegmondásra és a szavak helyes kiejtésére. De így is dicsértet érdemel Csekefalva szintjátásainak lendülete, valamint Szederjes ötletes rendezése.

SZOVÁTÁN HAZIPARI KIÁLLITASSAL

kötötték össze a nagyszerű kulturversenyt. Itt a sóváradiak táncával kezdődött a verseny, majl a vermezői lányok magyar táncára került sor. Szovátai táncosai helyi népi táncot és verbunkost adtak elő. Nagyon szépen táncoltak a vermezői román lányok is.

Puskin neve szorosán összenőtt az orosz műzene kialakulásával és fejlődésével. Nincs az orosz művészetének olyan ága, melyre költészet se kerentőleg ne hatott volna, de a zene az a terület, melyre hatása legdrágább érvoenyest. Szerelmese és gyűjtője is volt az orosz népdaloknak és népmeséknek, melyek közül nem egyet úgy ismernek, ahogyan Puskin feldolgozta. Nyelvéről zenéje, ritmusának biztonságos könnyedsége, hőseinek vonzó személyisége, a műveiben feldolgozott kérdések mélysege, azok szociális tartalmának kihangsúlyozása, mindezek igazolják azt, hogy mintegy 500 műve közül csaknem 150 szolgált az orosz zeneszerzők zeni anyagául. Csaknem az egész orosz zeneművészet Puskin hatása alatt alakult ki és lett világhíres. Lángese megismerkedésével, alkotásra serkentette nemcsak az orosz klasszikus zeneszerzőket, de a mai Szovjetunió számos kiemelkedő zeni alkotóját is. A költészetnek jójében született meg.

Puskin költői nyelve a népi költészetet mutat hatalmas kapcsolatot, annak realizmusát, könnyedségét, világosságot leste el, annak demokratikus szelleme kritikusan bírál minden alkotást. Az orosz nyelv muzikáját tudta verssorában visszaadni. Erthető, hogy az ilyen alapanyagot szívesen vette és teszi a zeneszerző művészetének jelgijévé.

Puskin az orosz műzenében

Az orosz zene klasszikusai az úgynevezett „ötök csoportja“ művészetükben szoros kapcsolatot tartottak a néppel. A népi zene szövegéből táplálkoztak, a nép örömeinek, bánatának adták kifejezést alkotásaikban. Régi legendák, történekek népi hősei állanak a Puskin-szövegek középpontjában és minthogy költészet ezekből táplálkozik, természetes az a befolyás, melyet a nagy poeta a muzikusokra gyakorolt.

Már az orosz műzene atyja Glinka Puskin kortársa „Ruszlán és Ludmila“ című operájához a nagy poeta költeményéből írta szövegkönyvét. Az ő elveit fejlesztette tovább a náldáni kisebb jelentőségű Dargomizskij aki a „Russalka“ mellett, Puskin másik drámai költeményét, a Don Juan „Kövedégy“ címen naturalista operává komponálta. Az „ötök csoportja“ zeneszerzői közül C. Cui „A kaukázusi fogoly“ zenésítette meg. Rimski-Korsakov egész sor Puskin-műből alkotott operát: A „Szallán cár“, „Mozart és Salieri“, valamint utolsó dalműve: az „Aranykakas“, de egész sor dala is puskin versekre íródott (A próféta A bölcs Oleg, Az éj. Georgiai tájakon stb.). Az orosz színpadi zene lángese, Musszorgszkij világhírű népdramd-

jt, a „Godunov Borist“ Puskin történelmi drámája nyomán zenésítette meg. Maga a nép él, lélegzik és eszelezkedik ebben az egyedülálló remekműben, melyen a forradalom nagy gondolkodójának és előhírnökének: Belinszkijnek, Dobroljubovnak és Csernisevszkijnek hatása vitán felülten megdlatpítható.

Csajkovszkij, az oroszok Brethovenjét is szoros szálak fűzték Puskin költészetéhez, csak három színpadi zeneművét kell megemlítenünk: az „Anjegint“, a „Pirk dalmű“ és a „Mazepát“. Utóbbinak szövegkönyve a Poltava című költemény nyomán készült. Egész sor Puskin-költeményt zenésítettek meg: Tanciev, Glasunov (Aom, Keloti román). Rachmaninov (Georgiai dal), Grecsarinov (A fogoly). Rachmaninov két dalművének „A farkas lovag“nak és „Aleko“nak is Puskin a szövegkönyv-szerzője.

Versét igen sokan zenésítették meg az orosz műdal és románcszerzők közül. Volgamenti utazásai alatt ígerte le a Sztyep. Razinról szóló híres balladát, mely nálunk a „Volga, Volga...“ címen ismert és melyet Saljupin ismertetett meg az egész világal.

A mai szovjet zeneszerzők is gyakran fordulnak Puskinhoz is ihletért. Hrenikov, Sebalin, Saporin, Alexandrov, Knipper, Gnyesszin, Sensin, Feinberg és sokan mások irtak dalokat, balladákat, legendákat, románkokat puskin költeményekre.

Feltűnő, hogy milyen sok szovjet zenész szerzett babetet puskin szövegre. A világhírű Aszafjev, aki nem régen halt meg, négy Puskin-költemény nyomán irt babetet a Nagy Honvédháboru alatt. Ezek a következők: „Nulin gróf“, „A kolonai házikő“, „A temetkezési vállalkozó“ és „A bahesiszerzai szőlőkert“. Ez utóbbi nagy sikerrel játszott a bucaresti operában és a jövő idényben Kolozsvárt is be fogják mutatni. Aszafjevnek egyéb Puskin-ihlette babetjei: „Paraszt gazdaszony“ és „A kaukázusi fogoly“. A temetkezési vállalkozóban Aszafjev zenekölts Puskin Belkin-meséinek egyikét vitte színpadra. A babet jellege szociális és tartalmában realista. Aszafjev emelvért 1934-ben mutatálta be. Két év rá Vasilenko irt babetet Puskin „Cigányok“ című költeményéhez. Nagy sikerrel adták a Szovjetunió színpadain Krjukov táncjátékát „A vasuti ellenőr“-t. Puskin-szöveg fel-

használásával írta meg táncköteményét Csulaki zeneszerző. Ennek címe „Mese egy papról és Balda nevű szolgáljáról“. Ebben nagy mértékben nyer alkalmazást a népi táncművészet és az orosz népzene. Már Gorkij is rámutatott a Puskin-mesék népi jellegére. Puskin volt az első író, aki bevezette az orosz parasztot, mint főhóst az orosz irodalomba. Csulaki babetjében megkísérli egy új műfajnak a „táncolt népi komédiának“ megteremtését. Orosz népdalok, néptáncok és történetek adják meg az új műfaj jellegét.

A Szovjetunió zeneszerzőinek nestora, R. Gliér is több Puskin-költeményt zenésített meg (Az élet nem ámitás...). Ujabbban babetet fejlesztett be, melyet a „Részlovos“ című költemény nyomán irt. Ezzel a zeni művel ünnepli meg a Szovjetunió zeni élete Puskin születésének 150 éves fordulóját.

Az első Puskin-szövegre irt orosz dalműnek, Glinka „Russzlán és Ludmila“-jának bemutatóján 1842-ben jelen volt az éppen Páterodron hangszeresvező Liszt Ferenc is, aki orrl a népi dallamokkal fűszerezett alkotásról a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Törlik, illetve jelentősen csökkentik a múlt évi adó- és illetékhátralékokat

(Agerpress.) A Hivatalos Közlöny tegnapi számában megjelent a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának az elmúlt évi adók és illetékek törlesztéséről, illetve csökkentéséről szóló rendeletéről.

A rendelet indoklásában Luca László, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének titkára, miniszterelnökhelyettes és pénzügyminiszter hangsúlyozza, hogy a pénzügyminisztérium 1947 november 7-ig népi demokratikus rendszerünkkel ellenséges politikát folytatott.

A kizsákmányoló elemek pártolása és a dolgozók elnyomása, különösen a szegény- és középföldművesek, valamint a kisiparosok adójának a valóságos helyzetet nélkülöző kivetése, a minden törvényes alapot nélkülöző kihágási jegyzőkönyvek, mind-mind jellegzetességei ennek a politikának, amelyet képzetlen, korrupt és ellenséges magatartást tanúsító pénzügyi szervek folytattak.

Ez az egészségtelen politika a jólismert eredményekhez vezetett, mégpedig elősegítette az adóeltérőket és az adók letagadásával lopott pénzből tőkésfelhalmozást biztosított, a nagy adóeltérők adóját a dolgozók vállaira helyezte, akik nagy nehezen igazodhattak ki a számtalan adó és illeték labirintusában. A dolgozók ennek az ellenséges politikának következtében máról holnapra anyagilag veszélyeztetve érezték magukat és fizetésképtelenné váltak az igazságtalan adóelvonás miatt.

Az elmúlt évekből fennmaradó adó és illetékhátralékok a múlt pénzügyi gyakorlatának következtében a lakosság egyes rétegeire nehezedtek és ez pénzügyi vonatkozásban, de főképpen gazdaságilag megátolta az előrejutást egy egészséges politikai vonal követésében.

Ezért az az elgondolás alakult ki, hogy mentesíteni kell a termelésben résztvevő elemeket, a dolgozó földműveseket, a kisiparosokat, stb. az adóhátralékok terheitől és a gyümölcsöző gazdasági tevékenység biztos utjára kell irányítani őket. Ezzel felszámolják az adónyilvántartásokban a múlt évekből fennmaradt látszólagos tartozásokat és megerősödik a pénzügyi felelősség, az ideiglenes bizottságok pénzügyi ügyosztá-

lyai pedig, amelyek a volt adóhivatalok hatáskörét vették át, népi demokratikus rendszerünknek megfelelő egészséges pénzügyi politikát folytatnak. A rendelet törvény nagymértékben hozzájárul a munkásosztály és a dolgozó földművelésügyi szövetésének megerősítéséhez és a Román Népköztársaságban a szocializmus építése utjának kiszélesítéséhez.

Milyen adókat töröltek?

A rendelet törvény értelmében a szegényföldművesek összes múltévi adó és illetékhátralékait, valamint az ezekből származó késedelmi kamatot és pénzbírságot teljes egészében törlik. A középföldművesek részére teljes egészében törlik az elmúlt évi adóhátralékokból származó késedelmi kamatot, az adóhátralékokat pedig 50 százalékkal csökkentik.

A fizetéses alkalmazottak részére teljes egészében elengedik a lakóházak, ingatlanok utáni múlt évi adóhátralékokat és ezekből származó késedelmi kamatot, abban az esetben, ha a fizetéses alkalmazott egy lakóház ingatlannal rendelkezik és ezt kizárólag lakás céljaira használja. Ezek szerint tehát, annak a fizetéses alkalmazottnak, aki családjával lakik a tulajdonát képező lakóház ingatlannal, az elmúlt esztendőkről fennmaradt adóhátralékát és az ebből származó késedelmi kamatot hivatalból törlik.

Azoknak a kisiparosoknak, akik nem dolgoznak fizetéses alkalmazottal, teljes egészében törlik az elmúlt évekről fennmaradt adóhátralékaikat, a késedelmi kamatot és a pénzbírságot. Azoknak a kisiparosoknak, akik legfeljebb 10 alkalmazottal dolgoznak, adóhátralékaikból származó késedelmi kamatot és a pénzbírságot 1—95 százalékgig törlik. A kevesebb alkalmazottat foglalkoztató kisiparosok adóját, illetékét, késedelmi kamatot és pénzbírságot is arányosan csökkentik.

A szövetkezetek összes adó- és illetékhátralékát, valamint az ezekből származó késedelmi kamatot és bármilyen pénzbírságot teljes összegében törlik.

A rendelet törvény részletes ismertetésére még visszatérünk.

Melyik hatóság intézi a nyugdíjügyeket?

KOLOZSVAR. — A munkából munka- és népjóléti ügyosztályok, amelyek jobban ismerik a helyi viszonyokat és így könnyebben orvosolhatják a mult igazságtalanságait.

Az ideiglenes bizottságok munka- és népjóléti ügyosztályvezetőit a napokban berendelték a minisztériumba és ott három napos értekezleten megtárgyalták azokat a feladatokat, amelyeket az államhatalom új helyi szerveinek keretében teljesíteniük kell. Munkatársunk felkereste Merlas Stefan, a kolozsvári ideiglenes bizottság munka- és népjóléti ügyosztályának vezetőjét, aki részletes felvilágosításokat adott az ügyosztálynak a nyugdíjügyekkel kapcsolatban végzendő munkájáról és hatásköréről. Nem tartjuk feleslegesnek tehát, ha nyugdíjas olvasóinknak több cikk keretében megmagyarázzuk azokat a rendelkezéseket, amelyek szerint a nyugdíjasok helyzetét felülvizsgálják és orvosolják a mult rendszerek igazságtalanságait.

Melyik hatóság intézi a nyugdíjügyeket?

A multban a nyugdíjügyeket egy bürokratikus központi szerv, az Általános Nyugdíjpénztár intézte, de ezenkívül voltak más nyugdíjintézetek is, amelyek a dolgozók nyugdíjügyeit sokszor hosszú évekig irattáron tartották és a legszörnyűbb igazságtalanságokat követték el, mert a tőkés-földesuri rendszerek a kizsákmányolókat támogatták. Népi demokratikus rendszerünkben gyökeresen megváltozott ez a helyzet és ma már a nyugdíjasok ügyeit nem egy bürokratikus központi szerv, hanem az államhatalom helyi szervei, az ideiglenes bizottságok mellett működő munka- és népjóléti ügyosztályok intézik.

A munka- és népjóléti ügyosztályok 1949 május 23-án kelt 16.241. számú rendelete értelmében a megyei ideiglenes bizottság munka- és népjóléti ügyosztályának nyugdíjügyekben a következő a hatásköre:

1. Összhangba hozza és irányítja a járási és városi ideiglenes bizottságok mellett működő munka- és népjóléti ügyosztályok tevékenységét.
2. Megküldi és feldolgozza a járási és városi ideiglenes bizottságokkal a munka- és népjóléti ügyi minisztérium nyugdíjigazgatóságától kapott törvényes rendelkezéseket.
3. Felülvizsgálja és a minisztériumnak felterjeszti a járási és városi ideiglenes bizottságok által elkészített nyugdíjügyek ügycsomóit.
4. Megszervezi a megyei orvosi felülvizsgáló bizottság titkárságát.
5. Figyelemmel kíséri azt, hogy a nyugdíjak kifizetését rendszeresen végzi-e a nyugdíj folyósításával megbízott szerv.

Ebből látható az, hogy a megyei ideiglenes bizottságok munka- és népjóléti ügyosztályainak nyugdíjügyekben kizárólag csak felülvizsgáló, irányító, összhangbahozó és ellenőrző szerepük van. Eredményben a járási és városi munka- és népjóléti ügyosztályok döntenek, tehát ezek intézik a nyugdíjügyek ügycsomójának felfelkutatását, a temetési segélyek kiutalását, a nyugdíjasokat tájékoztatják, stb.

Addig azonban, amíg megafekülnek a járási és városi munka- és népjóléti ügyosztályok, átmenetileg a megyei ideiglenes bizottságok munka- és népjóléti ügyosztályának hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyeket a fentiek szerint a járási és városok ügyosztályainak hatáskörébe utaltak.

(Folytatjuk).

450 ezer bányász lépett sztrájkba az Egyesült Államokban

NEWYORK (Agerpress) — A newyorki sajtó jelentése szerint vasárnap 450 ezer bányász bejelentette, hogy sztrájkbalép. Hétfőn reggel a bányászok beszüntették a termelést.

A csehszlovák kiküldöttek látogatást tettek a miniszterelnökségen

Hétfőn délelőtt 11 órakor a csehszlovák kiküldöttek látogatást tettek a miniszterelnökségen, ahol Groza Péter dr. miniszterelnök fogadta a küldöttséget.

A közoktatásügyi minisztériumban 13.30 órakor tett látogatásuk alkalmával Popescu Doreanu N. fogadta a vendégeket. Zdenek Nejedly tanár, a Csehszlovák Köztársaság iskolai és művészeti minisztere és Popescu Doreanu N. közoktatásügyi miniszter a két szomszédos ország tanügyi helyzetéről tárgyaltak.

A délután folyamán a küldöttség tagjai meglátogatták a Román Inté-

zet külföldi kulturális kapcsolatokkal foglalkozó osztályát. A vendégeket Hodos N., a Román Intézet alelnöke fogadta, aki beszédében rámutatott arra, hogy a Román-Csehszlovák Hét hatalmas visszhangot keltett a dolgozók sorában. A csehszlovák küldöttség vezetője hangsúlyozta, hogy a két nép közötti régen fennálló barátság új utakon indult el, amikor a diosfői Szovjet Hadsereg mindkét államot felszabadította.

Befejezésül a csehszlovák küldöttség vezetője rámutatott arra, hogy a román-csehszlovák barátság a két nép tömegeire épült, amelyek között

a barátság egyre jobban elmélyül és kiszélesedik.

RÖVIDESEN ELKÉSZÜLTNEK AZ ORSZÁGBAN GYÁRTOTT ÚJ TRAKTOROK

A brassói Sovromtraktor üzemek a Szovjetunióból kapott golyóscsapágyak felhasználásával kellő időben legyárthatja az ország mezőgazdaságának szükséges traktorokat. A gyár munkásai és technikusai kötelezettséget vállaltak, hogy augusztus 10-ig elkészülnek a traktorok gyártásával és bekapcsolódnak a gabonabetakarításért folyó harcba.

Megkezdik az élelmiszerjegyek kiosztását

KOLOZSVAR — A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztályának közleménye értelmében az 1949 július-szeptember évharmadára érvényes élelmiszerjegyek kiosztását június 16-án, csütörtökön a következő kiosztási központokban kezdik meg:

1. Azok a vállalatok, amelyek 200-on felüli létszámú alkalmazottal dolgoznak, a városi kereskedelmi ügyosztály Malinovszki-tér 12. szám alatti székházában vehetik át az élelmiszerjegyeket.
2. A hadigondozottak (IOVR), a nyugdíjasok és a háztartási alkalmazottak Kossuth Lajos-utca 8. szám alatt kapják meg új élelmiszerjegyeiket.
3. Az I. és II. kerületek lakosságának Szabadságtér 14. szám alatt osztják ki az új élelmiszerjegyeket.
4. A III. és IV. kerületek Puskín (volt Egyetem)-utca 2. szám alatt,

5. Az V. és VI. kerületek részére pedig Jókai-utca 4. szám alatt osztják ki az új élelmiszerjegyeket. Az élelmiszerjegyek kiosztása június 16-tól kezdődőleg, munkanapokon reggel 8—13 és délután 5—7 óráig történik a városi kereskedelmi ügyosztály kivételével, ahol a jegyeket csak reggel 8—13 óra között osztják ki. Az élelmiszerjegyeket csak az írásbeli megbízatással jelentkező vállalati kiküldöttek adják át. A dolgozók, egyetemi hallgatók és középiskolások vagy elemi iskolai tanulók részére is csak csoportosan adják ki az élelmiszerjegyeket, ezért teljesen felesleges, ha egyenként jelentkeznek az átvételre.

Az élelmiszerjegyek kiosztása az érvényben lévő szabályok szerint történik. Ezeket a rendelkezéseket a lapunk legközelebbi számában ismertetjük.

SZIBÉRIA — a Szovjetunió közellátásának egyik legbősegebb forrása

A szibériai állattenyésztők hatalmas munkavállalása

A Szovjetunió minisztertanácsának és a Kommunista (b) Pártnak az állati termékek begyűjtésével kapcsolatos határozata után Szibéria állattenyésztői és tejtermékfeldolgozó kollektívái kötelezettséget vállaltak, hogy az eddiginél jóval több húst, tejet, vajot, túrót és más terméket termelnek.

Szibéria állattenyésztői a legfeljebb teljesebb munka szakaszába jutottak. Ezer és ezer darab álló tehéncsordákat és juhnyájakat hajtottak ki nyári legeltetésre. Bőséges tejtermelés eléréséért a kolhozok száza állnak szocialista versenyben és nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy idő előtt teljesíthessék az állattenyésztés fejlesztésének hároméves tervét. Nemsokára a vajgyártás is megkezdődik.

Korotov, a „Maszloprom” vajgyári kombinátum igazgatója, a „Pravda” munkatársával folytatott beszélgetése során a többi között a következőket mondotta:

— A Pártnak, valamint a szovjet kormányzatnak a természetgazdálaltás növelésére hozott határozata benyújtott, szibériai vajtermelőket, újabb feladatvállalásokra kötelez. A Barabinszk szeppe körzeteinek kolhozai és szovhozai ma országunk fontos hús- és tejtermék szállító központjai. Ezért, Barabinszk állattenyésztői és vajtermelői, minden erejüket latba vetik, hogy emeljék a szibériai vaj és túró minőségét. —

1949-ben Novoszibirszk vidéke jóval több vajat fog termelni, mint amennyit 1940-ben, tehát a háború előtti utolsó évben termelt. Az ország a tervelőírásokon felül 500 ezer kiló előrántu minőségű vajat kap Szibériától.

— Gyáraink évről-évre, sőt mondhatni hónapról-hónapra emelik a vaj, a túró és a többi tejből készült élelmiszer termelését. Ezen a vidéken május 20-ig 880 ezer kilóval több vajat és kétszer több túrót termeltek, mint tavaly. Hatvan vajgyári kollektívája teljesítette idő előtt az öthónapos tervet. Tatarszk, Cseanovszk és Vengesz körzetek gyárainak dolgozó mesterei az „Extra” jelzésű legtekéletesebb minőségű szibériai vajat gyártják nagy mennyiségben.

— Eddig több, mint 50 brigádot tüntettek ki a „Legjobb Minőségű Brigád” címmel. A „Dincseanov” üzemben dolgozó Popov, valamint a „Cserepanovszk” üzemben dolgozó Kulesov mesterek vezetés alatt álló vajgyári brigádok csak legfinomabb minőségű árut gyártanak. Áprilisban már a „Maszloprom” kombinátum összes gyáraiban termelt vaj 88 százaléka „Extra” jelzésű, kitűnő minőségű gyártmány volt — fejezte be nyilatkozatát Korotov.

Időjárás:

Az Atlanti-óceánon Izlandtól délre kialakult légnymáximo egyre újabb hűvös, tengeri légtömegekkel árasztja el Közép-Európát és a Szovjetunió nyugati vidékeit. Emiatt az időjárás változó, hűvös jellegű.

Erdély nyugati részén az esőzés kedden megszűnt, keleten és délen még este is folytatódott. Északon az eső igen kiadós volt. (Kolozsvár 33 mm., Beszterce 64 mm., Zilah 35 mm. stb.) A hőmérséklet délből 15 fok körül volt. Este 9-kor Kolozsváron 11 fok volt. A légnymás 763 mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS CSÜTÖRTÖK DÉLIG: Mérsékelt, időnként élénkebb északnyugati szél, változó, általában erős felhőzet, keleten és délen még sokhelyen eső, nyugaton kisebb záporosó, esetleg zivatar. A hőmérséklet egy-két fokkal emelkedik.

TAVOLABBI KILÁTÁSOK: Átmeneti javulás után, újabb esők valószínűek.

A VÖRÖS KERESZT EGYESÜLET kolozsvári fiókja közli tagjaival, hogy amennyiben még nem vették fel a tűzifa- és ruházati jegyeiket, úgy haladéktalanul jelentkezzenek a Vörös Kerest IOVR irodáján a jegyek átvételére, mert június 17-én a jegykiadás lezárul.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG kolozs megyei szervezete kéri az alábbi felsorolt volt tordai lakosokat, hogy saját érdekében jelenjenek meg a szervezet székházának 9. számú szobájában (Kolozsvár, Molotov-utca 16.). Novák Vilma Álescu Rusu-utca, özvegy Karsai Anna Dragařina-utca 2., Kovács Mária Barăntin-utca 29., Keresztes Árpád Hotár, Kovács Mária Hotár, Zalai Judit Barăntin-utca 34., Vitán Gyula Labirint-utca 19., Tatár Ferenc O. Iosif-utca 3., Török Antal Balcescu-utca 3., Munkási László Brancoveanu-utca 2., Albert Anna Mária Hotár Bai, Trif György A. Iancu-utca 40., Kampian Miklós Muzenlor-utca 5., Lamgover Gyula P. Iarian-utca 6., Harma József Crisan-utca 50., Dandos Dezső Labirint-utca 9. és Szász Ferenc O. Iosif 4. szám alatti tordai lakosok, akik jelenleg Kolozsváron laknak.

HALASTAVAT LÉTESITENEK a Karánsebes közelében lévő Jupán, Petrosnica és Burosnica községek közelében. A hegyi patakokban pisztrángtelepeket létesítenek.

Lapfelajánlás:

„Petőfi” Lap- és Könyvkiadó R. T.

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23

Telefon: 15-35

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31

Telefon: 19-11

Hírek

VILÁGOSSÁG

Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. Soc. 2249 sz. alatt

Postatakarék-pénztári csekk-számla: 40.625

Szolgáltatás

gyógyszertárak

JUNIUS 15-ÉN, SZERDÁN: A 4. számú állami gyógyszertár (volt Minerva) Dóza György-utca 35., a 6. számú állami gyógyszertár (volt Óraművelő) Malinowszki-tér 1., a 9. számú állami gyógyszertár (volt dr. Elek) Mócsok útja 110., a 10. számú állami gyógyszertár (volt Orient) Mórész Zsigmond-utca 1. és a 14. számú állami gyógyszertár (új gyógyszertár) Deportáltak útja 59. sz. alatt.

A SÜLY- ÉS A MÉRTÉKHTELESÍTŐ HIVATAL, amely eddig a pénzügyminisztérium hatáskörében működött, a legújabb miniszteri rendelet értelmében átment a standardizáló bizottság hatáskörébe.

HÉT SZOVJET PEDAGÓGIAI KÖNYVET fordított le májusban a szatmármegyei tantestület fordító kollektívája, hogy ezzel is könnyebbé tegye a tantestület számára a példamutató szovjet tanügyi módszerek tanulmányozását és elsajátítását.

UJFAJTA ÖNMŰKÖDŐ KÉSZÜLÉKET szerkesztettek a cigaretták csomagolásának ellenőrzésére a bukaresti CAM technikusai. Hosszas kísérletezés után elkészített ellenőrző készülék önműködően selejtez ki a hiányos tartalmú cigarettacsomagokat. Az újítást rövidesen bevezetik az ország valamennyi dohánygyárában.

HARC A KOLORADÓ BOGARAK ELLEN. A földművelésügyi minisztérium határozata értelmében intézkedéseket vezetnek be a burgonyát pusztító koloradó bogár irtására. Az óvintézkedések gondoskodnak arról, hogy minden burgonyaimport árut szigorúan megvizsgáljanak.

INTÉZKEDÉSEK A HELYI ÉRDEKELTSÉGŰ VÁLLALATOK létesítésére. A legújabb miniszteri rendelet szerint a helyi érdekeltségű állami vállalatok és szervezetek, amelyek különböző árucikkek és termékek gyártásával, elállításával vagy értékesítésével foglalkoznak, ezental az állam helyi szerveinek engedély alapján létesülhetnek.

NEGYVANNYOLC UJ MUNKÁSLAKÁST ÉPÍTETTEK a marosvásárhelyi fűrésztelepen az államosítás óta. Az újonnan épített korszerű munkáslakásokat az elmúlt vasárnap adták át tulajdonosaiknak. Ezzel egyidejűleg avatták fel a telep most felépített kulturházát is.

Indokínát, illetve Vietnámot az utóbbi időben különösen a kínai néphadsereg sorozatos győzelmei és a néphadseregnek a Vietnam irányába történő előretörése — az imperialisták érdeklődésének a homlokterébe hozta. Az ország területének több mint 60 százalékát a vietnami szabadságharcosok felszabadították és csak harminc s egynehány százeleka van a francia megszállás alatt. Nemrég három amerikai megbízott, mindhármán a dollár-imperializmus „kimagasló egyéniségei”: Bullitt — a háborus uszító amerikai diplomata, Spellmann newyorki bíboros — a monopóliumok ideológiai felfegyverkezésének hírnöke, a vatikáni tőkés érdekeltségek amerikai főmegbi-

Már ez sem segít

zotta és Mellon szenátor, az amerikai töké képviselője, Vietnámba látogattak. Utazásuk célja — hivatalos jelentés szerint — a helyszínen tanulmányozni az indokínai, illetve a vietnami helyzetet. Ezzel szemben a valóság az, hogy közvetlen érintkezést kerestek azokkal, akik az amerikai monopóliumok érdekeit képviselik ezen a területen.

A látogatás eredménye csakhamar mutatkozott. A franciák által megszállott területeken Kojen tábornok háborus bűnösökkel élén bábkormányt alakítottak, majd pedig Bai Dai excsászárt —

szintén háborus bűnös — ismét császárrá kiáltották ki. Spellmann érsek pápai áldásban részesítette Bai Dai excsászárt és az indokínai hittérítők vezetőjével folytatott tárgyalások során a Vatikán nevében felszólította a hittérítőket, hogy a katolikus hitű anamitákat — Indokína lakóit a vietnami szabadságharcosok elleni harca mozgósítsa.

Az események azonban azt igazolják, hogy az amerikai imperialisták szolgálatában álló francia kormány minden erőfeszítése, az amerikai monopóliumok hathatós támogatása, a Vatikán lelki segítségével sem tudja megakadályozni a vietnami szabadságharcosok győzelmét.

(—)

A KOLOSZVÁRI MAGYAR MŰSZAKI ipari leányiskola közli, hogy az első évfolyamra június 24-én kezdődik a felvételi vizsga. A felvételi kéréseket június 21-ig kell beadni a születési anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítvány, vagyoni helyzetet igazoló községi igazolvány és ujjraolási bizonyítvány csatolásával.

A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁG gazdasági ügyosztályának községi javak irodája közli az érdekeltekkel, hogy június 22-én délután 12 órakor árverés útján három évre bérbeadja a Mócsok útja 4., valamint a Mihai Viteazul-tér 21. számú ingatlanok előtt elhelyezett dohánycsárudákat. Az ajánlatokat zárt borítékban kell benyújtani a gazdasági ügyosztály községi javak irodájához (Budai Nagy Antal-utca 1. szám) még a tárgyalásra kitűzött időpont lejártá előtt. Az ajánlatokhoz garanciaképpen csatolni kell a felajánlott bér 10 százalékát.

MEGKÉTSZEREZTE TAGJAI számát a vajdaszentiványi RDNSz. Május 9. tiszteletére egy nap alatt 112 tagot szerveztek be és 1220 lejt gyűjtöttek be a hátralékos tagdíjából.

A dolgozó parasztság

lapja a „Falvak Népe” 1949 június 19-től kezdve, a régi 16 oldalas terjedelemben az eddigi 8 lejes ár helyett 5 lejes árban jelenik meg. Ezzel a hatalmas áldozattal is azt kívánja a lap elérni, hogy a falu szocialista átalakulásáért folytatott küzdelemben minden dolgozó paraszt házában ott legyen a „Falvak Népe” és mint szervezője és nevelője dolgozó parasztságunknak, erős fegyver legyen kezükben a falu kizsákmányolói ellen folytatott küzdelem sikeres megvívásában.

PIONIR-PALOTÁVA ALAKITJÁK AT a Cotroceni volt királyi palotát. A szervezet tanácsa legutóbbi munkálkodásán tanulmányozta a szakértők által benyújtott átalakítási terveket. A palota kertjében sportpályát, állatkertet, botanikus kertet, játékeret, olvasótermeket és színházat építenek.

UJ LAKÁSOKAT ÉPÍTENEK a brassói Sovromtractor dolgozói részére. Négy tömbházat építenek. Minden tömbházban 48 lakás van. Ebből 24 lakás kétszobás, konyhás, fürdőszobás, míg 24 lakás egyszobás, konyhás, fürdőszobás.

KRUMPLIVAL ÜZÉRKEDŐ KULÁKOT leplezték le Tifesi-putnai dolgozók. Chirtov Stefan üzér-kulák a dolgozó földművesektől összevásárolt 2800 kiló krumplit 4 lejes áron a felvásárolt mennyiséget 38 lejes áron értékesítette. A burgonyát elkobozták és a kulákot bíróság elé állították.

Az Ifjumunkás Kupa versenyek kézilabda és torna műsora

KOLOZSVÁR. — Az Ifjumunkás Kupa tornaversenyek ma délután 4 órakor rendezik meg a román tanítóképző Eperjes-utcai tornateremben. A kézilabda mérkőzéseket június 17-én, pénteken délután 5 órakor, a Gh. Gheorghiu-Dej pályán rendezik meg. Az I. kerület a III. kerülettel, a Dermata a CFR csapatával és az Egyetemi szektor a II. kerülettel mérkőzik.

Megkezdődtek a küzdelmek az NB II-be jutásért

Az NB. II. be való bejutásért a következő mérkőzéseket játszották le: **Beszterce:** Hadsereg Kolozsvár—Muncitorul 5:0 (3:0). **Dés:** CFR—CFR Torda 1:0 (1:0). **Gyulafehérvár:** Maros SC—Metalosport Szeben 2:1 (1:0). **Marosvásárhely:** CFR—Sticla Dicsőségetemárton 2:1 (1:0). **Sepsiszentgyörgy:** Textila Prázmár—Udvarhelyi MTE 4:4 (0:3). **Medgyes:** Vátrometan—Exploziv Fogyasztógaras 2:0 (2:0). A visszavágó mérkőzéseket vasárnap játszzák le.

ORSZÁGUTI KERÉKPÁRVER. **SENY** volt vasárnap Kolozsváron. 100 kilométeres távon: 1. Nagy József CFR 4 óra 04.36 mp. 2. Kiss László CFR 4 óra 05.58 mp. 50 kilométeres távon: 1. Olaszeanu Ioan Vasas 1 óra 37.35 mp. 2. Papp József Victoria 1 óra 38 perc. 3. Barabás Károly Victoria 1 óra 46.42 mp. 20 kilométeres távon: 1. Anderko Károly Victoria 54.25 perc. 2. Ionescu Mircea KESE 54.55 perc. 3. Varga György Vasas 55.07 p.

Világosság sport

A világhírű magyar női tornászválogatott Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — A fővárosban kiválóan szerepelt magyar női tornászválogatott csütörtökön Kolozsváron tart bemutatót. A világhírű magyar csapat a következő összeállításban mutatkozott be: Keleti Ágnes, Kövi Mária, Fehér Anna, Vásárhelyi Edit, Nagy Margit, Kárpáti Irén, Balázs Erzsébet, Tass Olga.

A magyar csapat tudását fölösleges méltatni. Elég, ha megemlítjük, a tavalyi olimpián a második helyen végeztek. Keleti Ágnes, a legjobb magyar tornásznő, sérülése miatt nem vehetett részt a versenyen és csak emiatt szorultak a második helyre. Ez év folyamán legyőzték a lengyeleket és most vasárnap a RNK csapatát verték nagy küzdelem után, melyben a mi hölgytornászaink is keményen helyt álltak. Az elmúlt évek során minden nemzetek közötti mérkőzést megnyerték és joggal mondhatjuk, hogy jelenleg a világ legjobb csapata a magyar együttes.

Az élményszámba menő bemutatót holnap, csütörtökön este fél 8 órai kezdettel rendezik meg az Állami Magyar Színházban. Népszerű árak lehetővé teszik, hogy mindenki, aki szereti a sportot és gyönyörködni akar vendégeink pompás gyakorlatiban, megtekinthesse a felejthetetlennek ígérkező bemutatót, melyen a legjobb kolozsvári tornásznők is résztvesznek.

A magyar csapat ma este 6.23 órakor érkezik a motoros vonattal. A Népsport Szervezet ünnepélyes, zenés fogadtatást készít elő. Kolozsvár sportemberei ott lesznek teljes számban.

Sportolók!

Figyelem!

Tornászok!

Legyetek ott mindnyájan a magyar női tornászok ma esti ünnepélyes fogadásán!

Gyülekező ma délután 5 órakor az 1. számú fluliceum (volt Unitárius Gimnázium) Kossuth

Lajos-utcai épülete előtt, ahonnan a Dermata zenekarával vonulunk a pályaudvari fogadtatásra!

RENDEZŐBIZOTTSÁG.

Kapásból:

AZ NB I. LABDARUGÓBAJNOKSÁG vasárnapi fordulójában a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: CFR Kolozsvár—Juul (Emil Kronér), Hadsereg—CFR Temesvár (A. Bogdan), ITA—Dinamo (Man Aurel), Petrolul—Metalchimic (St. Ionescu), RATA—Gázmetán (I. Capitanu), ICO—CFR Bukarest (Dragomirescu), TESE—KESE (C. Popescu). Az előlábók a pályaválasztók, zárójelben a játékvezetők.

A CFR BUKAREST RUGBY CSA-PATA 3:0 arányban győzött Prága válogatottja ellen.

A HADSEREG KARDVÍVÓBAJNOKSÁGÁT Predescu Titus őrnagy nyerte 8 győzelemmel. 2. Popescu Marin őrnagy 7 gy. 3. Istrate Jacques ezados 6 gy. 4. Valcea András őrmester 6 gy. 5. Niculau Nicolae alvezredes 5 gy.

RATA—DINAMO NB I-es labdarugómérkőzést játszzák le ma délután Marosvásárhelyen.

A szovjet labdarugóhajónok legutóbbi fordulójában a moszkvai Dinamo 8:0 (4:0) arányban győzött a leningrádi Zenit ellen. A mérkőzési 85.000 néző nézte végig.

FRANCIAORSZÁG 3:2 arányban győzte le Csehszlovákia teniszját a Davis Kupa mérkőzések során. Magyarország legközelebbi ellenfele így Franciaország csapata lesz. A mérkőzést július közepén, Budapesten játszzák le.

Olaszország csapata 4:1 arányban győzött Chilo ellen a Davis Kupa mérkőzések során.

Megdöbbentő adatok az amerikai farmerek tragédiájáról

Nyomor, elnyomás és pusztulás az amerikai kisbirtokosok sorsa

Az amerikai farmerek — kisbirtokosok — helyzetének rosszabbodása már annyira nyilvánvaló, hogy ezt a körülményt már a polgári sajtó sem tudja eltitkolni. Mac Williams, amerikai újságíró, „A nyomoruságos föld” című könyv szerzője, aki 1939-ben Kalifornia állam bevándorlási bizottságának vezetője volt és akit egyáltalán nem lehet a marxizmus iránti rokonszenvvel gyanítani, könyvében kénytelen volt beismereni a következőket: „Lenin az Egyesült Államok földművelésében végbement változásokról beszélve, jó néhány évvel ezelőtt már megállapította: a gazdasági szakemberek nem is gyanítják, hogy e változásokat feltüntető számadatok mögött mennyi nyomor, elnyomás és pusztulás rejtőzik. — A helyzet azóta annyira rosszabbodott, hogy Lenin prófétai szavait már lehet figyelmen kívül hagyni, vagy letagadni.”

A FARMEREK TÖMEGES ELSZEGÉNYEDÉSE

Az amerikai kormány és a szenátus többszörösen szakbizottságokat küldött ki a farmerek helyzetének megvizsgálására. Megállapították, hogy különösen a gabonatermő államokban a kapitalizmus fejlődésével és a mezőgazdaság gépesítésével kapcsolatban a mezőgazdasági termelés összpontosítása túl gyorsan ment végbe és ez a kis buzatermelő farmer tönkretételét segítette elő. A kisfarmer képtelen volt felvenni a versenyt a mezőgazdasági gépekkel rendelkező nagyobb földbirtokosokkal és mivel az Egyesült Államok kormánya traktorok és megfelelő mezőgazdasági gépekhez való hozzájutásáért vagy kiküldetésével nem sietett segítségükre, tönkrementek és kóborló munkásokká váltak, vagy a városokba menekültek, ahol a munkanélküliek amúgy is nagy számát növelték.

A KAPITALISTA RABLÓGAZDÁLKODÓK

a nyereségvágytól hajtván csupán a gabonatermelésre fektették a súlyt és teljesen figyelmen kívül hagyták az egyszerű földművelés szabályait. Természetesen ez a rendszertelen gazdálkodás a változgatás hiánya a föld termékenységét csökkentette és így például Oklahoma államban a földterület 60 százaléka már teljesen terméketlen. Az amerikai „éléskamrában” a földnélküli farmerek jórésze éheznek. A mezőgazdasági vándorok százezres tömegei, a nagy siklás buzatermelő államaiból származó tönkrement farmerek valóságban előzőnként a nyugati államokat. Ezek a szerencsétlen munkakereső vándorok mezőgazdasági bér munkássá válnak, és számuk egyre nagyobb lesz. Ezeket a tönkrement vándorló kis farmereket a nagy farmerek a végsőkig kizsákmányolják, hihetetlenül alacsony munkabér mellett dolgoztatják őket és a legelőművelési szociális védelmet is megtagadják tőlük. A munkások telopeken ezentúl a napszámosoktól a munkaadók a rendszerint magasabb élelmiszerárakat követelnék, ezenkívül szeszifattal és a kábítószerek árusításával foglalkozó ügynökök használatát ki a mezőgazdasági munkások védtelenségét. A mezőgazdaságban a monopóliumok terjeszkedése ugyanolyan formák között történik, mint az iparban. A nagytőkés vállalatok a szó szoros értelmében kirabolják a farmokat.

Zsenkivül

ÓRIASI KÜLÖNBSEG VAN AZ ÁRAK KÖZÖTT,

amelyeket a monopóliumok a

farmereknek fizetnek, valamint ama kiskereskedelmi árak között, amelyek mellett a monopóliumok termékeiket értékesítik. Így minden dollárból, amelyet a fogyasztó a tejért fizet a farmereknek, csupán 35, a nagyvállalatoknak azonban 65 cent jut. A helyzet a gyümölcs és a konzerv terén még elképesztőbb, mert itt a farmer mindössze csak az áru értékének 5 százalékát kapja meg. Az imperialista sajtó arra hivatkozik, hogy az amerikai farmerszövetség megvédi a kis- és középfarmerek érdekeit. Ez az állítás azonban hamis, mert a Szövetség minden osztályának az élén a finansztorok egy-egy képviselője áll.

A tönkrement, éhező és rongyos farmerek óriási serege az egyik oldalon, hatalmas monopólium érdekeltségek és kapitalista farmok a másik oldalon, a nyomor és gazdagság két egymással szembeálló pólusa alkotják és lerántják a leplet a kis- és középfarmerek biztos megélhetési viszonyairól szerkesztett legendáról.

Mac Williams megállapítása, hogy gazdag földön szegény nép lakik valóban helytálló. Ez Amerika igazi arca!

Kakas tolla, kilenc fürdő asszony és — az aranyosgerendi babonások

Holdtöltekor keresztült, fekete bárány vérevel meghintett sásfüvel, fehérvarjú tollának büvös erejével és még ki tudja micsoda ostobasággal operálnak a falusi, — de sokszor a városi — nép becsülétes jóhiszeműségére és elmaradottságára spekuláló boszorkánymesterek. Ezer és ezer módja és formája van annak, hogyan születik meg egy babona, amely aztán a tudatlanság erejével valósággal igába hajítja a benne hívőket. Sok áldozata van a babonának, melytől csak a felvilágosodás mentheti meg a népet. A felvilágosodás és a tudás, amely megdönti a babonák mögött az okot, azt, ami elindította, hogy egyeseknek haszná, a tömegeknek pedig kára legyen belőle.

Igy indult el ravasz misztikumba burkolva az Aranyosvidéknek is egyik babonája, amelynek hátterében semmi egyéb nem áll, mint

egy kéjszóvár gróf és egy körmönfont bolond.

Csinos leányok mindig voltak és lesznek az aranyosvölgyi községekben, így Aranyosgerenden is. Vagy száz évvel ezelőtt történt, hogy az egyik Bánffy gróf szemet vetett a legszebb aranyosgerendi leányra. Kerülgette volna is szívesen az ifjú nagyur, de nem igen volt mersze, mert az aranyosgerendiek ismerték uruk jó szokását és ugyancsak őrizték tőle asszonyukat.

Egy Bánffy grófot csak nem csufolhat meg egy falusi parasztleányka — dühöngött magában a kastély ura, de nem akarta magára haragítani az egész falut és így cselhez folyamodott. Bizalmába avatá bolondját, egy keleltő külországbeli fickót, aki már sokszor szolgálta őt agyafurt tanácsaival.

Ha csak ez a bajkomám — fütttyentett egyet a bolond —, ak-

kor a leány máris tiéd, mert a falu népet igazán bolondá csak most fogja tenni egy bolond.

Eppen szárazság volt. Mindenki eső után vágyakozott. Az aranyosgerendiek is. Ekkor jött a kastély bolondja, aki azt tanácsolta a falunak, hogy ha esőt akarnak, akkor vágják le a kakasok farkát, szedjék össze a falu kilenc legszebb leányát és három éjjelen át, úgy, hogy senki se lássa, fürdesék meg őket a kastély alatti Aranyos kanyarban.

Az emberek hitték a bolondnak. Levágták a kakasok farkát és az Aranyosba kényszerítették a falu kilenc legszebb leányát. Az utolsó éjszakai fürdés után a legszebb leány, az, akire annyira vágyakozott a gróf, nem tért haza. Soha sem tudták meg az emberek, hogy hová tűnt. A tréfáskedvű urasági bolond azonban

vagy száz évvel ezelőtt, tette bolondá az aranyosgerendieket, ha nem még ma, száz év után is a bolondját járhatja velük.

Levelezőnk, Virág Lajos írja, hogy ebben az évben is a rég elporladt bolond tanácsa szerint szerettek volna esőt varázsolni egyes aranyosgerendiek. A kakasok farkát ma is levágták, kilenc asszonyt is megfürdettek az Aranyosban, hogy eső legyen. Hudrea Ioan, Tanciu, Lőrinc József aranyosgerendi nagygazdák voltak a boszorkánymesterek.

Igy csinál egy bolond — nem század, mint ezt a közmondás tartja — harem sokkal többet; így az bolondot egy egész faluból még száz év után is, ha azok hagyják magukat, mint a kasszafarok kurtió, asszonyokat fürdető aranyosgerendiek, akik bedültek néhány kulák ostoba meséjének. t. — k. —

Népbirákat választott Ottomány, Harasztos és Érendréd

Nagy lelkesedéssel választották meg a falvak dolgozó népbirákat. A különböző helyekről beérkező levelek mind arról tesznek tanubizonyosságot, hogy a falvak dolgozó népe helyesen értékelte a népbirák választásának jelentőségét és ezekre a választásokra alaposan felkészülve vonta fel, hogy bizalmával valóban azokat ajánlkozza meg, akiknek személye biztosítja arra, hogy minden körülmény között hűek maradnak a munkásosztályhoz és pártjához és felelősségteljes helyeiken a dolgozók érdekeit fogják védelmezni.

Ottományból jelenti levelezőnk, hogy a járási kiküldöttek jelenlétében egyhangulag választották meg Ottomány népbirájaként Hunyadi Erzsébetet és Szabó Dánielt.

Harasztosról jelenti levelezőnk, hogy a község dolgozó parasztágra egységesen, zenével vonult fel a népbirák választásra és Barta Sándor és Szász Domokos szegényparasztokat választották meg bírának.

Érendrédről jelenti levelezőnk, hogy a járási székhelyen már a választást megelőző napokon lázas előkészületek folytak a választás ünnepélyessé tételére. A választás napján felvonultak a járáshoz tartozó községek és az érendrédi népbirák választás valóságos népnünepélyé szelődött ki. A választás után a községek között sportversenyeket rendeztek, hogy ezzel is még jobban kidomborítsák azt, hogy a népbirák választása ünnepi jelentőségű a falvak életében.

A tüzvész ellen közösen harcolt és — győzött Kide dolgozó népe

KIDE. — (Levelezőnk írja.) Az elmúlt napokban tűz ütött ki a község egyik szalmafedeles házából. A szél magasra csapta a lángokat és tüzvész fenyegette a környező házakat is. A község dolgozói azonnal a helyszínre siettek és áldozatos munkájukkal meggátolták a tűz továbbterjedését. Közreműködött a helyi tűzoltó egyesület is, melynek felszerelését csak nemrégiben javították meg a közadakozásból befolyt összegek felhasználásával.

A tüzet sikerült elszigetelni, de a szalmafedeles kis ház ennek ellenére leégett. A ház az egyik dolgozó földművesé volt. A község dolgozói elhatározták, hogy közösségi munkával és közadakozással felépítik a leégett házat. A határozatot tettük követte: egy hét alatt teljesen újraépítették a házat. Elhatározták továbbá, hogy a károsult anyagilag megsegítik és kevés földjét kalákában megdolgozzák.

A mentési munkálatok közben súlyos sebeket szenvedő Veres József szegényföldművest azonnal kórházba szállították s azóta kórházi kezelés alatt áll.

Ime: egy példa, mely bizonyítja, hogy a dolgozó földművesek nemcsak öntudatra ébredtek a Román Munkáspárt irányításával és a Magyar Népi Szövetség nevelő munkája következtében, hanem közösségi érzésük is egyre erősödik.

KISS VINCE

Eredményes harcot folytat a kizsákmányoló kulákok ellen a tordamegyei Földmunkás Szakszervezet

TORDA (Tudósítónktól) — Eredményes harcot folytatnak a megye falvaiban a Földmunkás Szakszervezetek a dolgozókat különféle ravaszkodással kizsákmányolni akaró nagygazdák ellen. A Földmunkás Szakszervezetek eredményes munkásságát jelzik azok a sorban tologlóztak nagygazdák, akiket a szakszervezetek fizetésre kényszerítettek a megrovidított alkalmazotti érdekekben. Így fizetnie kellett Felső-Jika községben Marcsa Ioan nagygazdának, aki 5 lejcs napszámmal akarta Munciu Valor négygyermekes napszámosát kifizetni. A Földmunkás

Szakszervezet a törvényes napszám megfizetésére kötelezte a kapzsi kulákot.

Hosszabb ideig dolgoztatta, majdnem ingyen, Murai József aranyospolyáni nagygazda Sámson László vincellért és feleségét, akik végül is panasszal fordultak a szakszervezethez, amely 47.000 lej megfizetésére kötelezte az alkalmazottait kizsákmányoló nagygazdát. Az ugy — miután Murai József a szakszervezet döntésére nem akart fizetni — a népbiróság elé került, amely a megítélt összegben kívül még külön 50.000 lej kártérítésre kötelezte a fizetni nem akaró kulákot Gönczi Mária vicesalárné számára azon az alapon, mert az a múlt évi májusi fűgyes éjszakán a fagy elleni füstölés alkalmával súlyosan megbetegedett a többi kórházi kezelésben kellett volna részesíteni. A gyógykezelésre szoruló Gönczi Mária a Földmunkás Szak-

szervezet üdülőgöthönba utalta be a kulák költségére.

Komoly munkát fejt ki a csegezi Földmunkás Szakszervezet is, amely a község összes kétkézi munkásait a szakszervezetbe tömörítette és így sikeresen megfékezte a csegezi nagygazdák egyre szemérmelenebbé váló kizsákmányolási törekvéseit. A szakszervezet erélyes fellépésére a csegezi nagygazdák 22 hektári földjüket, amit nem voltak képesek megdolgozni, átadták a község 50 legszegényebb földművelő munkásának, akik a hirtok megművelésére azonnal földművelő közösséget alakítottak.

N. M.

A falusi dolgozók kulturális felemelkedéséért, a babonákból eredő rejtélyesség ellen harcol

„Falvak Népe”

Kik kötelesek üzleti könyvet vezetni?

BUKAREST — A pénzügyminiszterium közzétette az ország ideiglenes bizottságának, amelyben felsorolja, hogy a jövőben kik kötelesek üzleti könyvet vezetni.

A pénzügyminiszterium közzétette értelmében, minden kereskedelmi vagy ipari vállalat, kisiparos és jövedelmi adónak alávetett bármilyen személy, amennyiben évi adóalapja meghaladja a 300.000 lejt, a kereskedelmi törvénykönyvben előírt üzleti könyvet köteles vezetni. A kereskedelmi társaságok adóalapjuktól függetlenül kötelesek üzleti könyvet vezetni.

Azok a vállalatok, amelyeknek adóalapja 30.000—300.000 lej között váltakozik, forgalmi naplót tartoznak vezetni. (Registru special de intrare si esire.)

Mentesülnek az üzleti könyvek vezetése alól azok az adófizetők, akiknek évi adóalapja 30.000 lejnél kevesebb, az alkalmazott nélkül dolgozó kisiparosok, akik 1949 évre át-

lányadót fizetnek, még abban az esetben is, ha ez az általánadó meghaladja a 30.000 lejt.

Mentesülnek a könyvvezetési kötelezettség alól a szabadfoglalkozásu-

ak, a dohányáruda tulajdonosok, ez utóbbiak akkor, ha nem vetettek ki rájuk külön kereskedelmi adót, végül pedig az alkalmi jövedelmeket élvező személyek.

Vasárnap tartotta első taggyűlését a MNSZ I. kerületi városi szervezete

KOLOZSVÁR — A Magyar Népi Szövetség I. kerületi szervezete vasárnap délután tartotta a városi szervezetnek kerületekre való szervezése utáni első taggyűlését. A gyűlésen mintegy 300 főnyi tag vett részt.

A gyűlést a kerületi szervezet elnöke nyitotta meg. Üdvözölte a jelenlévő tagokat, majd Szakács Gusztáv dr., a Bolyai Egyetem előadó tanára ismertette a szervezetet. Visszapillantást adott a szervezetek múltbeli fejlődésére. Ezt követően rámutatott a szervezetek szerepére a szocializmust építő Román Népköztársaságban.

A mindvégig érdekes előadást fi-

gyelmelemmel hallgatták meg. Néhányan a felszólalók közül, indítványozták, hogy a szervezetet ismeretterjesztő előadásokat sorozatosan tartsák meg ezután a taggyűléseken. Egyik felszólaló felvetette az iskolaszövetkezetek kérdését. Rámutatott arra, hogy az iskolaszövetkezetek nem mindenhol működnek jól. Kiemelésre méltó a leánykereskedelmi liceum jólműködő iskolaszövetkezte.

A felvetett kérdésekre a felszólalók választ kaptak. Ezután leszögezték, hogy a szervezetek előadások tartásának kérdését a végrehajtóbizottság elé viszik.

Elveszett okmányok

Pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azok a tulajdonosok, semmisnek nyilvánítták:

Următoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declară nule de drept in mainile oricui s'ar afla:

1. GÁSPÁR Ecaterina, nascuta Vitéz, Str. Deportatilor Nr. 36, Bu-

letinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 14.694, eliberat de Militia Cluj. 3939
2. SCHÖNBERGER Éva si SCHÖNBERGER Veronica, Piata Mihai Viteazul Nr. 2, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 36.970—1949, eliberat de Militia Cluj. 3942

Munkás mozgó A „Boxbajnok”

Előadások 5, 7 és 9 órákor
Vasárnap 3 órától is

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: *Razzia*. Előadások kezdete 5.30, 7.30, 9.30.
MAXIM GORKIJ: *Razzia*. Előadások kezdete 5, 7, 9.
POPULAR MOZGÓ MŰSORA: *A diktátor*. Előadások kezdete: 5, 7, 9-ór.
VÖRÖS CSILLAG: *A költő párba*. Előadások 4, 6 és 8 órákor.
UJ IDŐK: *URSS híradó 11. sz.* — *Szovjet sport 1/49. sz.* — *Bo-revoe*. — *4 kapu városa*. 2 felv. — *Box*. — *Lóverseny*. Technicolor 2 felv.
MUNKÁS: *A boxbajnok*. Előadások 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délután 3 órától is.
URÁNIA: *Sztrákok a király*. Előadások 5, 7, 9 órákor.

Vásárolunk

500—1000 kg. képességű villanyos teherliftet két emelet magasságig „FIERUL” állami áruház CLUJ, MOLOTOV-U. 21

KOMOLY, megbízható, gyermek-szerető mindenest felveszek. Nach, Berthelot 14. udvarban. 3920
KERESSEK ügyes mindenes leányt, aki főzéshez is ért. Mihai Viteazul-tér 1. Érdeklődni házmeztérnél. — 3943

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruhák, fátylek, koszoruk kikölcsönzése. „Dáhlia”, Horea-ut 35. Tkv.
MENYASSZONYI koszoruk, fátylek, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u. 22. Tkv.
NYELVÓRÁKAT adok, Vörösmartyu. 50. 1—5-ig. 3909

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej. Cim a kiadóban és jelleges hirdetéseké 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ egy íróasztal és egy író-dai bőrgarnitúra, divány, 3 karosszék. Mikó-utca 8. házfelügyelőnél. 3909

ELADÓ Argemenn, alig használt szőnyeg, teljesen jókarban. Józsa Béla-utca 19. 3925

ELADÓ egy ebédlőberendezés darabonként is, egy 12 személyes Rosenthal porcellán és egy egészen új burberry férfi felöltő. Vörösmartyu-utca. 50. 1—5-ig. 3909

KONYHABUTOR olcsón eladó. — Molotov-utca 6., asztalosműhely. — 3927

KERESÜNK megvételre fényképezőgépet: Kontaxot, Exactát, Robotot, vagy Leicát. Cim: Fulvak Népe szerkesztősége. Köztársaság-utca 22. szám I. emelet. Telefon 26—28 Gr. 140

MOTORBICIKLI, Triumph 250-es, jókarban lévő prima gumikkal, eladó. Ugyanott egy 2-es számú vas-kassza eladó. Cim: Mórész Zsigmond-utca 7. sz. (Vágóhid mellett.) 3919

ELADÓ modern, szép, kombinált szoba. Ugyanott keresek munkás-lányt lakótársnak. Sikó Lajosné, Pap-utca 13. 3933

ELADÓK ebédlőszékek, bőrrel bevonnva. Szentegyház-utca 18. Hátul az udvarban, emeleten. 3926

TÖRÖTT és használt orvosi fecskendőket veszek. Boér, Jókai-utca 2. 3924

ODOLOS üvegeket veszek minden nagyságban és állapotban. — Drogéria „Smart”, Jókai-utca 17. — 3928

OLCSÓN eladó új állapotban 3 darab 120x90-es ablak tokkal és külső táblával. Törökvágás 25. szám. — 3930

ELADÓ elegáns, új utazó bőrtáska és porcellán ezüstbetétű teakészlet. Tordai-ut 35. 3932

JÓKARBAN levő mély gyermek-kocsi eladó. Bolyai-utca 7., ajtó 3. Tkv. 3940

NAGY ponyva eladó. Cim: Maramuresului 12. 3940

NIKKELEZETT csőportkocsi eladó. Molotov 12. Tkv. 3941

NŐI KERÉKPÁR, jó állapotban, eladó. Mihai Viteazul-tér 2., emeleten, délután 3—6 között. Tkv. 3914

ELADÓ egyholdas gyümölcsös. — Dónáth-ut 142. Délután 5—7 között. 3914

INGATLAN-LAKÁS

ELCSERÉLNEM szoba, konyha, éléskamrámat, egy szoba, éléskamrával. Érdeklődni Galamb-utca 13. Huszárnénál. 3936

ELCSERÉLNEM nagyváradi kertes, magán, összkomfortos, négyszobás villalakásomat kolozsvári, kétháromszobás hasonló lakással. Savane, Horea 8., I. emelet. Tkv. 3914

A Herbák János Művek Kolozsvár

keresnek azonnali felvételre a város és a megye területén lakó

30—40 fiatal cipészt

Az érdekeltek, a munkaközvetítő hivatal által előírt iratokkal jelentkezzenek a személyzeti káderosztályon. Igazgatósági épület 7-es számú szoba

HETI LOTO

Az e heti Loto ugyancsak kevés játszónak hozott szerencsét. Mindössze 10-en nyertek egyenként 52.678 lejt.

Nyerőszámok: 78, 54, 68, 59, 58, 14, 6.

KIK NYERTEK?

Buletin szám: Játékkombináció:

Seria O. 546.814	6 54 68
605.430	14 58 70
614.552	6 54 59
Seria P. 53630	59 14 54
54438	68 58 70
56297	59 68 6
57640	70 14 68
61330	68 54 58
108947	68 54 58
111300	54 68 58

Ma szerdán, június hó 15-én este 8 órákor

Az Állami Magyar Színházban Kolozsváron először A Iasi-i Áll. Színház turnéja

A tartomány kormányzója (GUVERNATORUL PROVINCIEI) (Találkozás az Elbánál)

hasoncímű film nagy sikere után színpadra átdolgozva Színmű 5 képpen Szindikalistáknak, dolgozóknak, diákoknak olcsó helyárak Jogyek elővételben az AGITOT-nál, Szabadság-tér 6 szám

Fájdalommal tudatom, hogy szeretett lakóm

Somteleki Vilma Márta

életének 68-ik évében, f. hó 12-én éjjel elhunyt. Temetése f. hó 15-én, délután 4 órákor lesz a temetői nagykápolnából.

Király Lászlóné háziasszonya